

DE VLAAMSE MINISTER VAN WONEN, ENERGIE EN KLIMAAT, TOERISME EN JEUGD

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse bepalingen
 inzake energie en klimaat
 - Definitieve goedkeuring

Samenvatting

Dit verzamelbesluit voorziet in diverse bepalingen inzake energie en klimaat.

Er wordt een geharmoniseerde aanpak ingevoerd voor de beoordeling van biomassa door het doortrekken van de bestaande aanpak voor ETS-installaties inzake biomassa naar installaties die niet onder het EU ETS vallen omwille van het gebruik van biomassa. Er wordt een overgangsregeling voorzien om voor de emissies 2026 ook andere bewijsstukken dan een bewijs van duurzaamheid aan te leveren voor die bedrijven die nieuw aan de RED-verplichtingen moeten voldoen.

Inzake het Noodkoopfonds wordt in een aantal bijkomende bepalingen voorzien die het mogelijk maken om bij het afsluiten van een projectoproep rekening te houden met reeds opgestarte renovaties, alsook met onvoorziene omstandigheden waardoor de beoogde conformiteit in het gedrang komt. Daarnaast wordt verduidelijkt welke de mogelijke gevolgen zijn voor het niet bereiken van de beoogde conformiteit. Tot slot wordt wegens de eerdere opname in het Energiedecreet de definitie van Noodkoper geschrapt.

Eigenaren van decentrale productie-installaties, zoals zonnepanelen, die losgekoppeld worden van het net in het kader van balancering, hebben recht op compensatie voor het verlies aan terugleveringvergoeding bij uitvallende omvormers. De hoogte van die compensatie wordt momenteel op jaarbasis vastgesteld door de minister bevoegd voor Energie. Het voorstel in dit voorontwerp van besluit houdt in dat de elektriciteitsdistributienetbeheerder (Fluvius) voortaan het forfaitaire bedrag bepaalt, om zo de procedure te vereenvoudigen.

Er wordt ook in een mogelijkheid voorzien voor de distributienetbeheerders voor elektriciteit om in het geval van een stroomsterkte groter is dan 80 Ampère een alternatieve elektriciteitsmeter te plaatsen.

Er worden enkele aanpassingen voorgesteld met betrekking tot het sociaal energiebeleid om zo de meest kwetsbare gezinnen te ondersteunen om hun verbruik te reduceren of om bescherming te bieden tegen oplopende energieschulden. Er worden onder meer aanpassingen doorgevoerd aan de energiescan. In de eerste plaats worden de rechtstreekse toeleiders uitgebreid, opdat het instrument beter de doelgroep kan bereiken. Zo krijgen sociale huurders opnieuw rechtstreeks toegang tot de energiescan door woonmaatschappijen op te nemen als actor die kan doorverwijzen

naar een basisscan. Daarnaast zullen ook CAW's (Centra Algemeen Welzijnswerk) en Energiehuizen onder bepaalde voorwaarden gezinnen kunnen doorverwijzen voor een energiescan, wanneer zij inschatten dat dit voor hen relevant kan zijn. Daarnaast wordt het mogelijk gemaakt dat distributienetbeheerders, op vraag van de scanbedrijven, bijkomende gegevens over klanten bij wie zij een afspraak inplannen kunnen delen met betrekking tot historisch verbruik en de meter. Verder wordt de indexeringswijze en het bedrag per persoon ten laste van de inkomensdoelgroep voor de energiescan afgestemd op de inkomenscategorieën van de Mijn VerbouwPremie. Er wordt ook een QR-code of link naar de V-test toegevoegd aan de communicatie van Fluvius naar schuldenvrije klanten die onder het sociaal leveringsmodel vallen en via de factuur voor de klanten van de noodleverancier als laagdrempelige en krachtige stimulans om de overstap naar de commerciële energiemarkt te vergemakkelijken. Tegelijk wordt voorgesteld om de frequentie van de herinnering die Fluvius aan schuldenvrije klanten stuurt om terug te keren naar de markt te verhogen van om de zes maanden naar om de drie maanden. De rapporteringplicht die rust bij energieleveranciers om te rapporteren over het aantal dossiers dat ze hebben doorgestuurd naar een professioneel invorderingsbureau wordt uitgebreid naar dossiers die ze voor minnelijke invordering hebben doorgegeven aan een gerechtsdeurwaarder of een advocaat. Er wordt tot slot een uitbreiding voorzien van de minimale levering elektriciteit naar warmtepompen.

Het voorliggende ontwerpbesluit voorziet tevens in de afschaffing van de premie na audit en de REG-premie Elia. Voorts wordt voorgesteld om de relighting-premie af te schaffen wegens het niet meer relevant zijn van de twee hoofddoelen van de premie. Omwille van de schrapping en/of beperking van verschillende woningkwaliteitspremies voor huishoudens is het maatschappelijk gepast om in lijn met de genomen beslissingen hieromtrent deze beleidskeuze door te trekken naar de niet-residentiële sector.

In de regelgeving van de call groene warmte wordt de aanpak bij technische wijzigingen van een project verduidelijkt en wordt de termijn voor indiening van het keuringsverslag afgestemd op de aanvraag van de uitbetaling van de subsidie. Ook worden enkele juridische correcties aangebracht. Het voorliggend ontwerpbesluit bevat tevens een voorstel voor een voortzetting van de aansluitpremie warmtenetten zoals ze voor de jaren 2023-2025 was voorzien. Binnen de call groene warmte wordt daarnaast voorgesteld om steun voor energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling die warmte of koude afneemt van een installatie waaraan groenestroomcertificaten of warmtekrachtcertificaten worden toegekend opnieuw mogelijk te maken.

Er wordt tevens voorgesteld om, binnen enkele subsidieregelingen voor groene energie, de mogelijkheid voor een ad hoc schorsing van de termijnen omwille van een door COVID-19 veroorzaakte overmachtssituatie in het Energiebesluit op te heffen, aangezien deze bepalingen hun relevantie hebben verloren.

Om te komen tot een tijdige en efficiënte opstart van nieuwe energiehuizen, worden enkele kleine aanpassingen aan de erkenningsprocedure doorgevoerd.

Er worden ook verschillende aanpassingen voorgesteld aan de EPB- en EPC regelgeving. Er wordt voorgesteld om alleenstaande zorgwoningen met een totale bruikbare vloeroppervlakte van minder dan 50 m² opnieuw vrij te stellen van de EPB-plicht. Ook wordt er voorgesteld om de regels omtrent het inrekenen van PV-installaties voor het berekenen van het E-peil aan te passen. Volgens de huidige regels mogen enkel nieuwe PV-installaties ingerekend worden. Er wordt voorgesteld om voor EPB-dossiers waarin de definitieve EPB-aangifte nog niet werd ingediend toe te laten om reeds geplaatste PV-installaties mee in te rekenen. Er wordt ook een vrijstelling van het S-peil voorgesteld voor de gedeeltelijk herbouw van beschermde gebouwen. Meer bepaald gaat het om beschermde monumenten, gebouwen in een beschermd landschap, stads- of dorpszicht en gebouwen vastgesteld in de inventaris van bouwkundig erfgoed. De indientermin voor een afwijkingsaanvraag om de gefaseerde uitbouw van externe warmtelevering te mogen inrekenen, en de maximum termijn van gefaseerde uitbouw zelf, worden afgestemd op de nieuwe indientermin van 6 jaar om de EPB-

aangifte in te dienen. Ook het startpunt van de geldigheidstermijn van het EPC bouw is gelinkt aan de indientermijn van de EPB-aangifte. Eenzelfde wijziging wordt dus ook daar ingevoerd.

Het voorliggende ontwerpbesluit stelt voor om een bijlage X van het Energiebesluit aan te passen zodat de minimale ventilatiedebieten in tennis-, padel-, en petanquehallen meer in lijn worden gebracht met de werkelijke situatie.

De renovatieverplichting is momenteel van toepassing op alle overdrachten in volle eigendom. Omdat de term 'overdracht' veel verwarring en onduidelijkheid met zich meebrengt, wordt het toepassingsgebied verduidelijkt. Daarnaast wordt verduidelijkt dat de uitzondering voor niet-residentiële gebouwen die niet in hun geheel worden overgedragen, naar analogie ook geldt bij de vestiging of overdracht van een recht van erfpacht of opstal.

Er worden een aantal wijzigingen doorgevoerd in de erkenningsvoorwaarden van energiedeskundigen en verslaggevers. Hierbij wordt voorgesteld de berekening van de vijf jaar-periode voor het periodiek examen van energiedeskundigen aan te passen. Tevens wordt de procedure voor verslaggevers om na stopzetting terug erkend te worden vereenvoudigd. In artikel 8.8.1 en 8.8.2 van het Energiebesluit wordt aangegeven hoe de erkenning van een kwaliteitsorganisatie voor luchtdichtheidstesten en ventilatieverslaggeving in de energieprestatieregelgeving verloopt en aan welke voorwaarden deze organisaties moeten voldoen. In dit verzamelbesluit wordt hier een mogelijkheid aan toegevoegd om erkende kwaliteitsorganisaties te schorsen of in te trekken.

In Verzameldecreet I werd er een rechtsgrond voorzien voor enkele wijzigingen in het kader van de energieprestatie van niet-residentiële bestaande gebouwen. In dit verzamelbesluit worden de nodige aanpassingen ingevoerd op besluitniveau, n.a.v. de gecreëerde rechtsgrond. Hier gaat het over het bepalen van het nominaal vermogen en het voorzien van een delegatie voor gebouwautomatisering- en controlesystemen. Daarnaast wordt ook bepaald wie verantwoordelijk is om aan die eisen te voldoen.

Momenteel is het niet mogelijk om de erkenning van opleidingsinstellingen voor de certificering van aannemers en installateurs en de exameninstellingen voor EPB te schorsen. Er is enkel voorzien in de mogelijkheid tot intrekken van de erkenning van vormings- en exameninstellingen. Dit is een heel zware sanctie aangezien een intrekking definitief is. Om deze reden wordt ook de mogelijkheid voorzien om de erkenning te schorsen.

Verder worden enkele delegaties geregeld. Zo wordt een delegatie aan de minister van Energie voorzien voor het bepalen van het beschikbaar budget voor de subsidieregeling voor micro-WKK op biogas.

Er wordt tevens een wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2015¹ voorgesteld om de rapportering van de toegangshouders over de doorstorting van de energieheffing efficiënter in te zetten en te verwerken door het door te storten bedrag op te delen naar tariefcategorie.

Ten slotte stelt het voorliggend ontwerpbesluit wijzigingen voor aan het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest. Deze wijzigingen betreffen de procedure tot toekenning van een verklaring voor algemeen nut en de procedure tot goedkeuring van de kwaliteitsnormen.

¹ Besluit van de Vlaamse Regering van 3 juli 2015 tot aanduiding van de bevoegde controle ambtenaren, vermeld in artikel 13.1.6, eerste lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, tot vaststelling van de verplichte gegevens die de toegangshouders moeten overmaken, vermeld in artikel 14.2.2, §2, tweede lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en tot bepaling van het uitstel van doorstorting van de heffing, vermeld in artikel 14.2.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bij de heffing op de afnamepunten van elektriciteit,

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2025/546 werd op 15 januari 2026 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 11 januari 2026 verkregen.

Het akkoord van de minister van begroting werd op 13 februari 2026 verkregen.

Het advies van de Vlaamse Nutsregulator nr. ADV-2026-02 werd op 19 maart 2026 bekomen.

Het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie nr. 027/2026 werd op 24 februari 2026 bekomen.

C. EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 13 februari 2026 haar eerste principiële goedkeuring aan het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat, en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het voorontwerpbesluit het advies van de Vlaamse Nutsregulator (VNR) en de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) in te winnen.

D. TWEEDE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 3 april 2026 haar tweede principiële goedkeuring aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat, en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het ontwerp van besluit het advies van de afdeling Wetgeving van Raad van State in te winnen.

2. ADVIES NR. 79.195/1 VAN DE AFDELING WETGEVING VAN DE RAAD VAN STATE

Op 8 april 2026 is de afdeling Wetgeving van de Raad van State door de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd verzocht om binnen een termijn van dertig een advies te verstrekken over een ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat.

Het advies nr. 79.195/1 werd verstrekt op 8 mei 2026 en gaat als bijlage 2.

Voor wat betreft de **rechtsgrond** heeft de Raad van State volgende opmerkingen:

- Artikel 2 van het ontwerp vindt enkel rechtsgrond in artikel 8.2.1, §2 van het DABM;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Artikel 3 van het ontwerp vindt rechtsgrond in artikel 8.2.2., 5° van het DABM;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Artikel 4, 2° van het ontwerp heft de definitie van "verkoop" in artikel 1.1.1, §2 van het Energiebesluit op omdat het begrip niet meer wordt vermeld in de regeling inzake de verplichting om over een energieprestatiecertificaat te beschikken. Het ontleent rechtsgrond aan artikel 11.2.1, §1, eerste lid van het Energiedecreet, dat de Vlaamse Regering machtigt om aan de eigenaars, de houders van een zakelijk recht of gebruikers van een gebouw op te leggen dat het gebouw over een energieprestatiecertificaat moet beschikken;

Er wordt nota genomen van deze opmerking. Bovenvermelde rechtsgronden werden reeds opgenomen in de rubriek 'Rechtsgronden'.

- De artikelen 8 tot 14 van het ontwerp vinden geen rechtsgrond in artikel 4.1.22/2 van het Energiedecreet, maar in artikel 4.1.22, eerste lid, 4°, en tweede lid, van het Energiedecreet;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Artikel 15 van het ontwerp ontleent meer precies rechtsgrond aan artikel 4.1.22, eerste lid, 4° van het Energiedecreet;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Oud artikel 17, 54 en 55 van het ontwerpbesluit vinden volgens de rechtsgrondentabel rechtsgrond in artikel 7.1.4/1, §4, derde lid van het Energiedecreet. Die bepaling evenwel geen machtiging aan de Vlaamse Regering. Oud artikel 17 van het ontwerpbesluit, dat strekt tot wijziging van artikel 6.1.3/3 van het Energiebesluit, vindt echter rechtsgrond in de niet in de rubriek 'Rechtsgronden' van de aanhef vermelde artikel 7.1.1, §2, vijfde lid, van het Energiedecreet, overeenkomstig hetwelk de Vlaamse Regering de toekenning van groenstroomcertificaten kan beperken op basis van het aantal vollosturen die gehanteerd worden in de berekeningsmethodiek van de onrendabele top voor die hernieuwbare energietechnologie. De ontworpen wijzigingen van de bijlagen III/1 en III/3, bij het Energiebesluit (oud artikel 54 en 55 van het ontwerp) vinden rechtsgrond in artikel 7.1.4/1, §4, eerste lid, van het Energiedecreet;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast en de betrokken rechtsgronden werden weggelaten, gezien de betrokken artikelen uit het voorliggende ontwerpbesluit worden gehaald.

- Artikel 17 (oud artikel 18) van het ontwerp ontleent niet enkel rechtsgrond aan – meer precies – artikel 7.5.1, eerste lid, van het Energiedecreet, maar ook aan de artikelen 8.2.1, 8.3.1, 8.4.1, 1° tot 3°, en 8.7.1, eerste lid, van het Energiedecreet. De artikelen 8.2.1, 8.3.1 en 8.4.1, 1° tot 3°, van het Energiedecreet machtigen de Vlaamse Regering om een steunprogramma op te stellen met tegemoetkomingen ten voordele van respectievelijk natuurlijke personen, ondernemingen en niet-commerciële instellingen en publiekrechtelijke rechtspersonen voor de toepassing van energiezuinige producten, technieken en systemen, een rationeel energiebeheer en de toepassing van hernieuwbare energietechnologieën. Artikel 8.7.1, eerste lid, van het Energiedecreet machtigt de Vlaamse Regering tot het bepalen van de hoogte van de tegemoetkomingen, de in aanmerking komende kosten en de nadere regels voor de aanvraag, de beoordeling van de aanvragen en het toekennen van de tegemoetkomingen;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Artikel 18 (oud artikel 19) van het ontwerp ontleent rechtsgrond aan artikel 8.7.1, eerste lid, van het Energiedecreet;

Er wordt nota genomen van deze opmerking. Bovenvermelde rechtsgrond werd reeds opgenomen in de rubriek 'Rechtsgronden'.

- Artikel 19 (oud artikel 20) van het ontwerp vindt rechtsgrond in de artikelen 7.5.1, eerste lid, 8.2.1, 1° en 2°, en 8.7.1, eerste lid, van het Energiedecreet;

Er wordt nota genomen van deze opmerking. Bovenvermelde rechtsgronden werden reeds opgenomen in de rubriek 'Rechtsgronden'.

- Voor artikel 20, 1° (oud artikel 21, 1°), van het ontwerp wordt enkel rechtsgrond geboden door de artikelen 7.5.1, eerste lid, en 8.2.1, 1° en 2°, van het Energiedecreet;

Er wordt nota genomen van deze opmerking. Bovenvermelde rechtsgronden werden reeds opgenomen in de rubriek 'Rechtsgronden'.

- Artikel 20, 2° tot 4° (oud artikel 21, 2° tot 4°), van het ontwerp ontleent in de eerste plaats rechtsgrond aan het niet in de rubriek 'Rechtsgronden' van de aanhef vermelde artikel 4.1.22/5, derde lid, van het Energiedecreet, dat de Vlaamse Regering machtigt nadere voorwaarden en modaliteiten vast te leggen met betrekking tot de gegevensuitwisseling tussen netbeheerder of zijn werkmaatschappij en de andere gelegitimeerde partijen, waarbij het eerste lid bepaalt dat *"[d]e netbeheerder of zijn werkmaatschappij [...], met inachtneming van het tweede lid en hetgeen bepaald is in artikel 4.1.8/2, aan de volgende partijen toegang [verleent] tot de gegevens verzameld uit de digitale, elektronische of analoge meter: [...] 2° de instellingen en de natuurlijke personen of rechtspersonen voor de informatie die ze nodig hebben om de opdrachten van algemeen belang te vervullen die hun zijn toevertrouwd door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie"*. Verder ontleent die bepaling ook rechtsgrond aan artikel 7.5.1, tweede lid, van het Energiedecreet, dat bepaalt dat *"[i]n afwijking van artikel 4.1.10, eerste lid, [...] de netbeheerder of zijn werkmaatschappij echter in het kader van de uitvoering van de hun op grond van dit artikel opgelegde openbardienstverplichtingen en onder de door de Vlaamse Regering vastgestelde voorwaarden, gegevens [kan] verstrekken aan personen die daarvoor door de Vlaamse Regering zijn aangewezen. De voormelde gegevens omvatten minstens: 1° de identificatie- en contactgegevens van afnemers, 2° de EAN-code en 3° de categorie van afnemer."*;

Er wordt nota genomen van deze opmerking. Bovenvermelde rechtsgronden werden reeds opgenomen in de rubriek 'Rechtsgronden'.

- Voor de artikel 22 tot 25, 27, 28 en 52 (oude artikelen 23 tot 26, 28, 29 en 53) van het ontwerp wordt terecht rechtsgrond gezocht in de artikelen 8.3.1 en 8.4.1, en wat de artikelen 27 en 52 (oude artikelen 28 en 53) betreft, ook in artikel 8.2.1, van het Energiedecreet. In zoverre die bepalingen ook de hoogte van de steun en procedurele bepalingen bevatten voor het verkrijgen ervan bevatten vinden die bepalingen ook rechtsgrond in artikel 8.7.1, eerste lid, van het Energiedecreet;

Er wordt nota genomen van deze opmerking. Bovenvermelde rechtsgronden werden reeds opgenomen in de rubriek 'Rechtsgronden'.

- Artikel 26 (oud artikel 27) van het ontwerp ontleent meer precies rechtsgrond aan artikel 9.1.2, eerste lid, van het Energiedecreet, dat de Vlaamse Regering machtigt om de voorwaarden te bepalen waaraan de energiehuizen moeten voldoen om in het kader van de taken, vermeld in artikel 9.1.1, door het Vlaamse Gewest te worden aanvaard.

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Artikel 30 (oud artikel 31) van het ontwerp, waarvoor in de rechtsgrondentabel geen rechtsgrond wordt aangevoerd, vindt rechtsgrond in artikel 10.1.4, eerste lid, van het Energiedecreet. In samenhang daarmee vindt artikel 50 (oud artikel 51) van het ontwerp, dat voorziet in de wijziging van artikel 11.2.6 van het Energiebesluit, rechtsgrond in artikel 10.1.4, tweede lid, van het Energiedecreet. Voor de ontworpen mogelijkheid tot schorsing van de erkenning van de exameninstellingen op grond van artikel 11.2.6 van het Energiebesluit, dient echter in samenhang met artikel 10.1.4 van het Energiedecreet ook een beroep te worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid die de Vlaamse Regering ontleent aan artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 'tot hervorming der instellingen', dat niet in de aanhef wordt vermeld;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Artikel 31 (oud artikel 32) van het ontwerp vindt meer specifiek rechtsgrond in artikel 10.1.3, § 1, eerste lid, van het Energiedecreet;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Artikel 32 (oud artikel 33) van het ontwerp, dat strekt tot het toevoegen van een paragraaf 2 aan artikel 8.8.2 van het Energiebesluit, zoekt rechtsgrond in artikel 11.1.5 van het Energiedecreet. Op grond van artikel 11.1.5, derde lid, van het Energiedecreet kan de Vlaamse Regering in het kader van de toepassing van de berekeningsmethode van de energieprestatie van een gebouw kwaliteitseisen en kwaliteitscontroles opleggen aan aannemers van werken en diensten en aan verslaggevers, alsook nadere regels bepalen voor de manier waarop die eisen en controles worden uitgevoerd en eisen bepalen waaraan de personen of organisaties die de controles uitvoeren moeten voldoen. Deze bepaling, alsook het niet in de rubriek 'Rechtsgronden' van de aanhef vermelde artikel 10.1.6 van het Energiedecreet, vormt de rechtsgrond voor het bestaande artikel 8.8.2 van het Energiebesluit. De Vlaamse Regering wordt daarbij evenwel niet gemachtigd om te voorzien in de mogelijkheid de erkenning te schorsen of in te trekken. Naar analogie van wat is uiteengezet in opmerking 3.13 kan niettemin worden aanvaard dat daarvoor rechtsgrond wordt gevonden in de artikelen 10.1.6 en 11.1.5, derde lid, gelezen in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid die de Vlaamse Regering ontleent aan artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Artikel 33 (oud artikel 34) van het ontwerp ontleent uitsluitend rechtsgrond aan artikel 11.1.5, eerste lid, van het Energiedecreet, dat de Vlaamse Regering machtigt om de berekeningsmethode van de energieprestatie van een gebouw vast te leggen op basis van het algemene kader in de bijlage van de richtlijn 2010/31/EG;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Artikel 34 (oud artikel 35) van het ontwerp ontleent meer specifiek rechtsgrond aan artikel 11.1.1, § 1, eerste lid, van het Energiedecreet, dat de Vlaamse Regering machtigt om de EPB-eisen te bepalen waaraan gebouwen moeten voldoen waarvoor een aanvraag tot het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, als vermeld in artikel 4.2.1, 1°, 6° en 7°, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening van 15 mei 2009, wordt ingediend;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Artikel 35 (oud artikel 36) van het ontwerp vindt meer precies rechtsgrond in artikel 11.1.5, eerste lid, van het Energiedecreet;

Er wordt nota genomen van deze opmerking. De vermelde rechtsgrond werd reeds opgenomen in de rubriek 'Rechtsgronden'.

- Artikel 36 (oud artikel 37) van het ontwerp ontleent uitsluitend rechtsgrond aan de artikelen 11.1.1, § 1, eerste lid, en 11.1.4, eerste lid, 3°, van het Energiedecreet. Die laatste bepaling machtigt de Vlaamse Regering om vrijstellingen of afwijkingen toe te staan op de door haar vastgestelde EPB-eisen als voor de verkrijging van de omgevingsvergunning of de melding geen tussenkomst van een architect vereist is;

Er wordt nota genomen van deze opmerking. De vermelde rechtsgronden werden reeds opgenomen in de rubriek 'Rechtsgronden'.

- Artikel 37 (oud artikel 38) van het ontwerp vindt uitsluitend rechtsgrond in de artikelen 11.1.1, § 1, eerste lid, en 11.1.4, eerste lid, 7°, van het Energiedecreet. Die laatste bepaling machtigt de Vlaamse Regering om vrijstellingen of afwijkingen toe te staan op de door haar vastgestelde EPB-eisen voor alleenstaande gebouwen met een totale bruikbare vloeroppervlakte van minder dan 50 m²;

Er wordt nota genomen van deze opmerking. De vermelde rechtsgronden werden reeds opgenomen in de rubriek 'Rechtsgronden'.

- De artikelen 38 en 39 (oude artikelen 39 en 40) van het ontwerp ontleen meer precies rechtsgrond aan de artikelen 11.1.1, § 1, eerste lid, en 11.1.4, eerste lid, 1°, van het Energiedecreet. Die laatste bepaling machtigt de Vlaamse Regering om vrijstellingen of afwijkingen toe te staan op de door haar vastgestelde EPB-eisen voor onder meer beschermde monumenten of gebouwen die deel uitmaken van een beschermd landschap, stads- of dorpsgezicht of gebouwen die opgenomen zijn in de inventaris van het bouwkundige erfgoed voor zover de toepassing van bepaalde EPB-eisen hun karakter of aanzicht op onaanvaardbare wijze zou veranderen;

Er wordt nota genomen van deze opmerking. De vermelde rechtsgronden werden reeds opgenomen in de rubriek 'Rechtsgronden'.

- De artikelen 40 en 41 (oude artikelen 41 en 42) van het ontwerp vinden uitsluitend rechtsgrond in de artikelen 11.1.1, § 1, eerste lid, en 11.1.5, eerste lid, van het Energiedecreet;

Er wordt nota genomen van deze opmerking. De vermelde rechtsgronden werden reeds opgenomen in de rubriek 'Rechtsgronden'.

- De artikelen 43 tot 47 (oude artikelen 44 tot 48) van het ontwerp ontleen meer precies rechtsgrond aan artikel 11.2/2.1, § 1, eerste lid, van het Energiedecreet, zoals gewijzigd bij artikel 36 van het decreet van 27 februari 2026, dat krachtens artikel 68 van het ontwerp in werking treedt op 1 mei 2026;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Artikel 48 (oud artikel 49) van het ontwerp ontleent meer precies rechtsgrond aan artikel 11.1/1.2, vijfde en zesde lid, van het Energiedecreet, die de Vlaamse Regering machtigen om te bepalen hoe het nominaal vermogen berekend wordt en nadere vereisten te bepalen voor een systeem voor gebouwautomatisering en -controle, respectievelijk de eigenaars, de houders van een zakelijk recht of gebruikers van een gebouw of installatie op te leggen dat het gebouw over een systeem voor gebouwautomatisering en -controle beschikt;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Artikel 49 (oud artikel 50) van het ontwerp voorziet in de wijziging van artikel 11.2.1, § 1, tweede lid, van het Energiebesluit. Daarvoor wordt volgens de rechtsgrondentabel rechtsgrond gezocht in artikel 10.1.2 van het Energiedecreet. Bij de invoering van die bepaling bij artikel 3 van het ontwerp waarover advies 51.098/3 werd gegeven, maakte de Raad van State, afdeling Wetgeving, echter het volgende voorbehoud: *“3.1. Bij artikel 10.1.1 van het Energiedecreet wordt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid toegekend om de voorwaarden vast te stellen waaraan kandidaat energiedeskundigen dienen te voldoen, terwijl bij artikel 10.1.2 van dat decreet aan de Vlaamse Regering onder meer de bevoegdheid wordt toegekend om de procedure voor de erkenning van de energiedeskundigen te regelen. Hoewel in die artikelen niet uitdrukkelijk gewag wordt gemaakt van een examen, zijn ze ruim genoeg geformuleerd om voor de inrichting daarvan rechtsgrond te bieden. Beide artikelen bieden dan ook in beginsel voldoende rechtsgrond voor het ontworpen artikel 8.3.1 van het Energiebesluit (artikel 1 van het ontwerp). Artikel 10.1.2 van het Energiedecreet, waarin de Vlaamse Regering de mogelijkheid wordt geboden om categorieën energiedeskundigen te bepalen, kan rechtsgrond bieden voor de mogelijkheid tot een gedifferentieerde inwerkingtreding van het toekomstige artikel 8.3.1 (en artikel 8.3.2) van het Energiebesluit per type van energiedeskundige, en bijgevolg voor artikel 5 van het ontwerp.*
- *Een voorbehoud dient evenwel te worden gemaakt in de mate het ontworpen artikel 8.3.1 van het Energiebesluit inhoudt dat de betrokken energiedeskundigen na de schorsing opnieuw dienen deel te nemen aan het centraal examen opdat ze hun functie terug zouden kunnen opnemen. Voor het invoeren van die bijkomende voorwaarde is geen voldoende rechtsgrond voorhanden en ze spoort overigens ook niet met de rechtsfiguur van de schorsing die net impliceert dat de betrokkene, eenmaal de schorsing is afgelopen, zijn functie terug kan uitoefenen. Maar ook mocht het beëindigen van de schorsing zelf afhankelijk worden gemaakt van het opnieuw slagen in het centraal examen, zou de regeling niet probleemloos zijn, onder meer ten aanzien van het grondwettelijke beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie en het evenredigheidsbeginsel, nu in dat geval de duur van de schorsing (mede) zou afhangen van de datum waarop het betrokken centraal examen wordt georganiseerd. Al kan men ervoor begrip opbrengen dat men de kennis en de beroepsbekwaamheid van energiedeskundigen die zich kennelijk onbekwaam hebben getoond of waarvan is gebleken dat ze de regelgeving miskennen, aan een nieuwe toets beoogt te onderwerpen, zal om die doelstelling te bereiken toch een ander middel dienen te worden aangewend. Het ontworpen artikel 8.3.1 van het Energiebesluit dient op dit vlak aan een nieuw onderzoek te worden onderworpen.*

(...) 3.4. In het ontworpen artikel 11.2.1, § 1, tweede lid, van het Energiebesluit (artikel 3 van het ontwerp) wordt de betrokkene de toegang tot de energieprestatiecertificatendatabank ontzegd in het geval dat zijn erkenning als energiedeskundige is geschorst of ingetrokken en wordt hem enkel een leesrecht in de energieprestatiecertificatendatabank toegekend wat betreft de door hem opgemaakte energieprestatiecertificaten. Voorts wordt bepaald dat als het Vlaams Energieagentschap beslist om een energiedeskundige te schorsen, de energiedeskundige pas terug toegang krijgt tot de energieprestatiecertificatendatabank als hij na de periode van schorsing slaagt voor het centraal examen vermeld in artikel 8.1.1, eerste lid, 3°, van het Energiebesluit. De toegang tot de energieprestatiecertificatendatabank wordt geregeld in artikel 11.2.3, § 3, van het Energiedecreet, maar in dat artikel wordt niet voorzien in een delegatie aan de Vlaamse Regering ter zake. De ontworpen regeling is evenwel een accessorium van de schorsing of de intrekking van de erkenning van energiedeskundige, waarin wordt voorzien bij artikel 10.1.2 van het Energiedecreet. De in dat artikel vervatte delegatie aan de Vlaamse Regering heeft evenwel betrekking op de procedure en de voorwaarden voor de schorsing en de intrekking, terwijl het te dezen gaat om een gevolg ervan. Nu dat gevolg evenwel logischerwijze voortvloeit uit de schorsing of de intrekking van de erkenning als energiedeskundige, kan worden aangenomen dat de Vlaamse Regering op grond van de haar toekomstige algemene uitvoeringsbevoegdheid (artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’), gelezen in samenhang met artikel 10.1.2 van het Energiedecreet, kan bepalen dat de energiedeskundige in geval van schorsing of intrekking van zijn erkenning geen toegang heeft tot de energieprestatiecertificatendatabank of dat die toegang beperkt is.

Het opnieuw toegang krijgen tot de genoemde databank na schorsing wegens de in de ontworpen bepaling bedoelde gevallen, wordt evenwel ook afhankelijk gemaakt van het slagen in het centraal examen bedoeld in artikel 8.1.1, eerste lid, 3°, van het Energiebesluit. Er is evenwel geen rechtsgrond om, na het aflopen van de schorsing als energiedeskundige, voor de betrokkene de toegang tot de energieprestatiecertificatendatabank afhankelijk te maken van het vervullen van bepaalde voorwaarden. Wat betreft het opleggen van het vereiste deel te nemen aan het genoemde examen na schorsing in het algemeen, wordt verwezen naar opmerking 3.1.” De Raad merkt op dat het past om die opmerking te herhalen met betrekking tot artikel 49 (oud artikel 50) van het ontwerp.

De Raad gaat ten onrechte uit van het ontbreken van een rechtsgrond in artikel 10.1.2 van het Energiedecreet. Naar aanleiding van de opmerking in het advies 51.098/3 van 3 april 2012 werd met het decreet van 14 maart 2014 houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de energieprestaties van gebouwen, expliciet voorzien in een aanvullende rechtsgrond. Meer bepaald werd aan artikel 10.1.2 de volgende bepaling toegevoegd: “De Vlaamse Regering kan voorwaarden koppelen aan de opheffing van een schorsing.”

Met deze aanvulling werd tegemoetgekomen aan de eerdere vaststelling dat er onvoldoende rechtsgrond bestond om voorwaarden, zoals het slagen voor een centraal examen, te koppelen aan het opheffen van een schorsing.

Wat betreft de opmerking over het aanwenden van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen als rechtsgrond voor het beperken van de toegang tot de energieprestatiedatabank, wordt deze rechtsgrond expliciet toegevoegd.

- Artikel 51 (oud artikel 52) van het ontwerp strekt tot wijziging van artikel 11.2.8, tweede lid, van het Energiebesluit. Daarvoor wordt meer precies rechtsgrond gevonden in artikel 10.1.3, § 1, eerste lid, en artikel 13.4.7/1, tweede en vierde lid, van het Energiedecreet. Het in opmerking 3.25 geformuleerde voorbehoud geldt evenwel mutatis mutandis ook voor de ontworpen wijziging van artikel 11.2.8, tweede lid, van het Energiebesluit;

Gelijklopend met de vorige opmerking gaat de Raad ten onrechte uit van het ontbreken van een rechtsgrond in artikel 13.4.7/1, §1 vierde lid van het Energiedecreet, dat luidt als volgt: “De Vlaamse Regering kan bijkomende voorwaarden koppelen aan de opheffing van een schorsing.”. Wat betreft de opmerking over het aanwenden van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen als rechtsgrond voor het beperken van de toegang tot de energieprestatiedatabank, wordt deze rechtsgrond expliciet toegevoegd.

- Artikel 53 (oud artikel 56) van het ontwerp ontleent meer precies rechtsgrond aan artikel 11.1.5, eerste lid, van het Energiedecreet;

Er wordt akte genomen van deze opmerking. De betrokken rechtsgrond werd reeds opgenomen in de rubriek ‘Rechtsgronden’.

- Artikel 54 (oud artikel 57) van het ontwerp ontleent uitsluitend rechtsgrond aan artikel 11.1.1, § 1, eerste lid, van het Energiedecreet;

Er wordt akte genomen van deze opmerking. De betrokken rechtsgrond werd reeds opgenomen in de rubriek ‘Rechtsgronden’.

In de rechtsgrondentabel wordt terecht gespecificeerd dat de artikelen 56 (oud artikel 59) en 63 (oud artikel 66) van het ontwerp rechtsgrond vinden in de artikelen 69, §1, tweede lid, en 70, § 1,

tweede lid, van het decreet van 29 maart 2024 'over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest', dat de artikelen 57 (oud artikel 60) en 58 (oud artikel 61) van het ontwerp rechtsgrond vinden in artikel 19, §3, *tweede lid*, van hetzelfde decreet, en dat de artikelen 59 (oud artikel 62) en 60 (oud artikel 63) van het ontwerp rechtsgrond vinden in artikel 39, § 3, *tweede lid*, van hetzelfde decreet;

De rubriek 'Rechtsgronden' werd aangepast.

- Voor artikel 61 (oud artikel 64) van het ontwerp wordt rechtsgrond gezocht in de artikelen 21, 22, 41 en 42 van het decreet van 29 maart 2024. Op grond van de artikelen 21, § 3, eerste lid, en § 5, derde lid, en 41, § 3, eerste lid, en § 5, derde lid, van het decreet van 29 maart 2024, mag de Vlaamse Regering de gevallen bepalen waarin, en de voorwaarden waaronder, het voor de beheerder van het vervoersnetwerk, respectievelijk de beheerder van een lokale cluster, van algemeen nut is om pijpleidingen aan te leggen boven of onder private onbebouwde gronden. Zij kan ook de nadere regels bepalen voor de te volgen procedure bij de uitvoering van de rechten die de beheerders kunnen doen gelden. De ontworpen artikelen 50/1 tot 50/6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 'over het vervoer van koolstofdioxide via pijpleidingen in het Vlaamse Gewest' vinden hierin in beginsel rechtsgrond. Het ontworpen artikel 50/6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 voorziet in de mogelijkheid om een eenmalige forfaitaire vergoeding of een jaarlijkse vergoeding te betalen voor de bezetting van deze gronden. Op grond van artikelen 22, tweede lid, en 42, tweede lid, van het decreet van 29 maart 2024 kan de Vlaamse Regering enkel de nadere regels vastleggen voor de procedure om de hoogte van de eenmalige vergoeding aan de eigenaar voor gerooide bomen en beplantingen en voor de eventuele minwaarde van het onroerend goed te bepalen, zodat de ontworpen regeling niet in deze machtigingen inpasbaar is. Voor het ontworpen artikel 50/6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 kan evenwel rechtsgrond worden gevonden in de artikelen 21, § 3, eerste lid, en 41, § 3, eerste lid, van het decreet van 29 maart 2024, die de Vlaamse Regering machtigen de voorwaarden vast te leggen waaronder de verklaring van algemeen nut kan plaatsvinden;

Er wordt akte genomen van deze opmerking. De rubriek 'Rechtsgronden' wordt aangepast.

- Artikel 65 (oud artikel 68) van het ontwerp ontleent meer precies rechtsgrond aan artikel 75, derde lid, van het decreet van 27 februari 2026, dat de Vlaamse Regering machtigt om de datum van inwerkingtreding van onder meer artikel 36 van dat decreet vast te stellen;

Er wordt akte genomen van deze opmerking. De betrokken rechtsgrond werd reeds opgenomen in de rubriek 'Rechtsgronden'.

- Artikel 66 (oud artikel 69) van het ontwerp ontleent rechtsgrond aan de bepalingen die rechtsgrond bieden voor de artikelen 18 en 19 van het ontwerp;

Er wordt akte genomen van deze opmerking.

- Artikel 68 (oud artikel 70) van het ontwerp vindt rechtsgrond in de bepalingen die rechtsgrond bieden voor de artikelen 34 tot 40 en 56 en 57 van het ontwerp;

Er wordt akte genomen van deze opmerking.

De Raad merkt op dat verschillende bepalingen van het ontwerp betrekking hebben op regelingen die werden aangemeld als staatssteun bij de Europese Commissie uit hoofde van artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Overeenkomstig artikel 2 van Verordening (EU) 2015/1589 van de Raad van 13 juli 2015 tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van

artikel 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie dient nieuwe steun – waaronder ook wijzigingen aan bestaande steunregimes vallen – in beginsel te worden aangemeld bij de Europese Commissie, zodat de vraag rijst of dat niet tevens dient te gebeuren voor die bepalingen van het ontwerp. De Raad stemt grotendeels in met de toelichting de gemachtigde hieromtrent bezorgde.

De oude artikelen 17, 54 en 55 van het ontwerp moeten volgens de Raad echter worden meegenomen bij het overleg met de Europese Commissie omtrent de wijzigingen van het steunmechanisme, voorzien in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen’. Bijgevolg kunnen die bepalingen slechts doorgang vinden nadat dat overleg is afgerond en de Europese Commissie heeft geoordeeld. Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van de voornoemde vormvereiste nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd;

Voorgesteld wordt om, gelet op de opmerkingen van de Raad van State, de bepalingen inzake de wijziging van de berekeningsmethodiek voor de onrendabele top uit het voorliggende ontwerpbesluit te halen, en op te nemen in het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de toekenning van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten tijdens periodes met negatieve elektriciteitsprijzen’. In het kader van dat besluit zal het geheel van de staatssteunaspecten, inclusief het overleg met en de Europese Commissie, worden behandeld.

Voor wat betreft artikel 5 van het ontwerp merkt de Raad van State op dat het verlenen van verordenende bevoegdheid aan een (quasi-) openbare instelling in beginsel niet in overeenstemming is met de algemene publiekrechtelijke beginselen, omdat erdoor geraakt wordt aan het beginsel van eenheid van de verordenende macht en een rechtstreekse parlementaire controle ontbreekt. Bovendien ontbreken de waarborgen waarmee de klassieke regelgeving gepaard gaat, zoals die inzake de bekendmaking, de preventieve controle van de Raad van State, afdeling Wetgeving, en de duidelijke plaats in de hiërarchie der normen. Dergelijke delegaties kunnen dan ook enkel worden gebillijkt voor zover zij zeer beperkt zijn en een niet-beleidsmatig karakter hebben, door hun detailmatige of hoofdzakelijk technische draagwijdte. De instellingen die de betrokken reglementering dienen toe te passen moeten hierbij zowel aan rechterlijke controle als aan politieke controle onderworpen zijn. Als reactie op het antwoord van de gemachtigde geeft de Raad aan niet over voldoende gegevens te beschikken om te beoordelen of de opgesomde elementen nog aanleiding geven tot beleidsvrijheid in hoofde van de elektriciteitsdistributienetbeheerder. Zo wordt er immers niet bepaald over welk tijdvak de gemiddelde prijs van elektriciteit voor afname en injectie wordt berekend, of hoe het productieverlies moet worden “ingeschat”. Het niet-beleidsmatige karakter is in deze context nochtans essentieel voor de toelaatbaarheid van de delegatie, omdat het anders aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder zelf zou toekomen om, zonder politieke controle, te bepalen hoe de hoogte van de door hem verschuldigde vergoeding wordt bepaald. De stellers van het ontwerp moeten die delegatie in het licht hiervan heroverwegen;

Het ontwerp van besluit wordt aangepast aan de opmerking van de Raad van State. De elementen waarmee de elektriciteitsdistributienetbeheerder rekening moet houden om de compensatie vermeld in artikel 3.1.34/3, derde lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 te berekenen worden verder verduidelijkt. Er wordt onder meer verduidelijkt voor welk tijdvak de gemiddelde prijs van elektriciteit van afname en injectie wordt berekend en er wordt bepaald hoe het productieverlies moet ingeschat worden. Bij de berekening van de compensatie heeft de elektriciteitsdistributienetbeheerder geen beleidsvrijheid, het gaat om een gebonden bevoegdheid.

Voor wat betreft artikel 22 (oud artikel 23) merkt de Raad op dat onder punt 2° de verwijzing naar “het zevende lid” dient te worden vervangen door “het achtste lid”;

Met deze opmerking wordt rekening gehouden.

Voor wat betreft artikel 25 (oud artikel 26) merkt de Raad op dat de datum van ingebruikname geplaatst wordt op de dag van de keuring, terwijl die in de huidige regeling aan die keuring voorafgaat. Daarbij is niet in een overgangsregeling voorzien voor installaties die reeds in gebruik zullen zijn genomen voorafgaand aan de inwerkingtreding van het ontworpen besluit. De stellers van het ontwerp doen er volgens de Raad goed aan na te gaan of niet toch een overgangsregeling noodzakelijk is voor dergelijke installaties, in het licht van het vertrouwensbeginsel en de vraag of het ontbreken van een overgangsregeling de verworven rechten van de rechthebbenden zou kunnen aantasten;

Om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State, wordt voorgesteld om een slotbepaling toe te voegen, waarin wordt bepaald dat artikel 7.4.4, §1, eerste lid, laatste zin van het Energiebesluit van 19 november 2010, zoals van kracht vóór de datum van de inwerkingtreding van dit besluit, van toepassing blijft op projecten waarvoor de steunaanvragen voor de datum van de inwerkingtreding van dit besluit zijn ingediend. Op die manier blijft de bestaande regeling inzake de ingebruikname van toepassing op lopende dossiers.

Voor wat betreft artikel 32 (oud artikel 33) merkt de Raad op dat een dergelijke bevestiging van de motiveringsplicht overbodig en misleidend is. Het is overbodig omdat de beslissingen onder de toepassing vallen van de wet van 29 juli 1991 en de verplichting tot formele motivering reeds uit die wet voortvloeit. Het is misleidend omdat dergelijke bepalingen ten onrechte de indruk wekken dat de formele motiveringsverplichting niet bestaat zonder dat zulks erin wordt voorgeschreven. Bijgevolg dient die motiveringsplicht uit de ontworpen bepaling te worden weggelaten;

Om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State, wordt voorgesteld om het tweede lid van de voorgestelde paragraaf 2, dat de motiveringsplicht in kwestie bevat, weg te laten.

Voor wat betreft het ontworpen artikel 61 (oud artikel 64) merkt de Raad op dat in artikel 50/6, tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juni 2024 een onderscheid wordt gemaakt tussen de vergoeding voor pijpleiding in gronden met weiden, akkerland en bos enerzijds, en onontgonnen gronden anderzijds. Op de vraag of de kwalificatie van een grond als ‘bos’ steeds de kwalificatie als ‘onontgonnen grond’ uitsluit en bijgevolg recht geeft op een hogere vergoeding, stelde de gemachtigde het volgende:

“Wij begrijpen de bezorgdheid van de Raad van State over de begripsverwarring tussen het begrip ‘bos’ en het begrip ‘onontgonnen grond’ in artikel 64 van Verzamelbesluit II.

Om hieraan tegemoet te komen, stellen we voor om het begrip ‘onontgonnen grond’ te vervangen door het begrip ‘braakgrond’, wat staat voor landbouwgrond of een terrein dat niet wordt bebouwd of bewerkt. Dit zal ook worden opgenomen in de Nota Vlaamse Regering.”

Met die wijziging kan door de Raad worden ingestemd;

Dit element in artikel 61 (oud artikel 64) werd intussen aangepast in het ontwerpbesluit.

De Raad van State merkt op dat artikel 65 (oud artikel 68) beoogt artikel 36 van het decreet van 27 februari 2026 in werking te stellen op 1 mei 2026. Het bij die bepaling gewijzigde artikel 11.2/2.1, § 1, eerste lid, van het Energiedecreet vormt bovendien de rechtsgrond voor de artikelen 43 tot 47 (oude artikelen 44 tot 48) van het ontwerp, die volgens artikel 69, tweede lid (oud artikel 71, tweede lid), van het ontwerp eveneens in werking zouden moeten treden op 1 mei 2026. Gelet op de datum waarop dit advies wordt uitgebracht kan het aan te nemen besluit volgens de Raad niet meer voor die datum van 1 mei 2026 worden aangenomen en bekendgemaakt. Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten kan slechts onder bepaalde voorwaarden toelaatbaar worden geacht, namelijk wanneer ofwel voor de

retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, ofwel de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling waarbij, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen worden toegekend ofwel de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

De Raad van State merkt op dat enkel indien de retroactiviteit van de ontworpen regeling in één van de opgesomde gevallen valt in te passen, deze kan worden gebillijkt. Indien de retroactiviteit niet kan worden gebillijkt zal in een andere datum van inwerkingtreding moeten worden voorzien, die de bekendmaking van het besluit niet vooraf mag gaan;

Naar aanleiding van deze opmerking van de Raad van State omtrent de retroactiviteit van artikel 65 (oud artikel 68) worden de betrokken inwerkingtredingsdata van artikel 36 van het decreet van 27 februari 2026 en de in dit ontwerpbesluit opgenomen artikel 43 tot 47 aangepast naar een datum die in de toekomst ligt, namelijk 1 september 2026, gezien voor de retroactieve inwerkingtreding geen van de opgesomde rechtvaardigingsgronden ter motivering kan worden aangevoerd.

3. WIJZIGINGEN AAN HET ONTWERPBESLUIT

Aan het ontwerpbesluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:

De rubriek 'Rechtsgronden' werd gewijzigd naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad van State. Zo werden volgende wijzigingen aangebracht:

- Verwijzing naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 werd toegevoegd;
- Een aantal reeds opgenomen rechtsgronden werden gepreciseerd;
- Een aantal rechtsgronden uit het Energiedecreet werden aangevuld, namelijk artikel 8.7.1, eerste lid, artikel 10.1.6 en artikel 11.1.6;
- Artikel 7.1.4/1, §4 van het Energiedecreet werd weggelaten.

Artikel 5 wordt aangepast naar aanleiding van het advies van de Raad van State. De elementen waarmee de elektriciteitsdistributienetbeheerder rekening moet houden om de compensatie, vermeld in artikel 3.1.34/3, derde lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010, te berekenen worden verder verduidelijkt. Er wordt onder meer verduidelijkt voor welk tijdvlak de gemiddelde prijs van elektriciteit van afname en injectie wordt berekend en er wordt bepaald hoe het productieverlies moet ingeschat worden. Bij de berekening van de compensatie heeft de elektriciteitsdistributienetbeheerder geen beleidsvrijheid, het gaat om een gebonden bevoegdheid.

Het oud artikel 17 wordt naar aanleiding van het advies van de Raad van State niet langer in het voorliggend ontwerpbesluit opgenomen.

In artikel 20 (oud artikel 21) worden een aantal wijzigingen aangebracht om uitvoering te geven aan het politiek akkoord van de Vlaamse Regering van 4 mei 2026.

- Ten eerste wordt voorgesteld om sociale huurders opnieuw rechtstreeks toegang te geven tot de energiescan. Veel sociale huurders voldoen immers wel aan de inkomensvoorwaarde, maar vinden hun weg niet naar het online loket. Daarnaast zorgt de verplichte aanvraag via het loket voor onnodige administratieve werklust bij de woonmaatschappijen en scanbedrijven.
- Ten tweede wordt voorgesteld om de toegangsvoorwaarden van de energiescan te verruimen zodat naast OCMW's ook erkende CAW's (Centra Algemeen Welzijnswerk) klanten kunnen doorverwijzen voor een energiescan, wanneer zij inschatten dat dit voor hen relevant kan zijn, en zo deze rechtstreekse doorverwijzing mogelijk te maken voor elke erkende instelling voor

schuldbemiddeling. Dit kan eveneens de drempel die kwetsbare huishoudens ervaren om de energiescan aan te vragen op basis van inkomen via het online loket wegwerken. Daarnaast zorgt de koppeling tussen schuldbemiddeling en de energiescan ervoor dat ook structureel wordt ingezet op het verlagen van de energiekosten. De scanner kan bijvoorbeeld de oorzaken van een abnormaal hoog energieverbruik vaststellen.

- Ten derde wordt voorgesteld ook Energiehuizen toe te laten om huishoudens door te verwijzen voor een basisscan. Vanuit hun expertise en in het Energiebesluit vastgelegde rol zijn zij goed geplaatst om in te schatten welke huishoudens nood hebben aan een energiescan. Zo kunnen ze bijvoorbeeld inschatten welke huishoudens na het verkrijgen van een premie of lening, nood hebben aan bijkomende informatie over gedrags- en energiebesparingstips, opdat rebound-effecten vermeden kunnen worden. Op deze manier zorgen we ervoor dat bij het toekennen van een premie of lening de energiebesparende investeringen maximaal renderen. Daarnaast past deze samenwerking perfect in de coördinerende rol voor lokale uitvoerende diensten die de Energiehuizen toebedeeld kregen (art 7.9.2/1, §1, 4° van het Energiebesluit). Voorgesteld wordt dat Energiehuizen huishoudens met een inkomen dat lager ligt dan de inkomensgrenzen van inkomenscategorie 3 rechtstreeks kunnen doorverwijzen, naar analogie met hoe dit van toepassing was tijdens de energiecrisis van 2022.

Oude artikelen 54 en 55 worden naar aanleiding van het advies van de Raad van State niet langer in het voorliggend ontwerpbesluit opgenomen.

In artikel 61 (oud artikel 64) wordt naar aanleiding van het advies van de Raad van State het begrip “onontgonnen gronden” vervangen door het begrip “braakgronden”.

In artikel 65 (oud artikel 68) wordt naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad van State de datum van inwerkingtreding van artikel 36 van het decreet van 27 februari 2026 gewijzigd naar 1 september 2026.

Er wordt een nieuw artikel 67 ingevoegd om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State. Er wordt voorgesteld om een slotbepaling toe te voegen, waarin wordt bepaald dat artikel 7.4.4, §1, eerste lid, laatste zin van het Energiebesluit van 19 november 2010, zoals van kracht vóór de datum van de inwerkingtreding van dit besluit, van toepassing blijft op projecten waarvoor de steunaanvragen voor de datum van de inwerkingtreding van dit besluit zijn ingediend. Op die manier blijft de bestaande regeling inzake de ingebruikname van toepassing op lopende dossiers.

In artikel 69 (oud artikel 71) worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- Naar analogie met de aanpassing van de inwerkingtreding van artikel 36 van het decreet van 27 februari 2026 wordt de inwerkingtreddingsdatum van wijziging van de andere renovatieverplichting-gerelateerde artikelen, te weten artikel 43 tot en met 47 van dit ontwerpbesluit, aangepast naar 1 september 2026;
- Er wordt, ter afstemming van de gelijkaardige wijzigingen van de indientermijn voor de EPB-aangifte in artikel 11.1.8 van het Energiedecreet, namelijk het optrekken van de termijn van 5 jaar naar 6 jaar, die ingaan op 1 juli 2026, voorgesteld dat artikel 31 en artikel 42 in werking zullen treden op 1 juli 2026;
- De delegatie naar de minister, bevoegd voor energie, van de inwerkingtreding van oud artikel 17, 54 en 55 wordt weggelaten gezien deze artikelen naar aanleiding van het advies van de Raad van State niet langer worden opgenomen in dit ontwerpbesluit.

4. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De bijkomende budgettaire impact t.o.v. de budgettaire impact ingeschat bij eerste principiële goedkeuring van het besluit wordt bijgevolg geraamd op ongeveer **2,15 miljoen euro** per jaar die opgevangen wordt binnen het Energiefonds. Het budget hiervoor wordt aangerekend op begrotingsartikel QE0-1QEB4KG-WT. Deze budgettaire inschatting is als volgt opgebouwd:

A.1. Uitbreiding energiescan met rechtstreekse toeleiding door CAW

In 2024 werden 453 klanten doorverwezen door het OCMW voor een basisscan. Op basis hiervan wordt gesteld dat een uitbreiding met CAW's zal leiden tot een bijkomend aantal van 500 basisscans (155.000 euro) en 167 opvolgscans (43.333 euro), met een totaal van 667 scans. Bijgevolg leidt deze wijziging tot een bijkomende kost van ongeveer **0,2 miljoen euro**.

A.2. Uitbreiding doelgroep energiescan met sociale huurders

Deze huishoudens werden als aparte doelgroep geschrapt vanaf 2025. In 2024 werden ongeveer 2.400 basisscans uitgevoerd bij huurders van een woonmaatschappij. We ramen dat het opnieuw rechtstreeks toelaten van deze huishoudens leidt tot eenzelfde aantal bijkomende basisscans (744.000 euro) en 800 bijkomende opvolgscans (208.000 euro), met een totaal van 3.200 scans. Bijgevolg leidt deze wijziging tot een bijkomende kost van ongeveer **0,95 miljoen euro per jaar**.

A.3. Uitbreiding energiescan met rechtstreekse toeleiding door het Energiehuis

We ramen dat deze uitbreiding zal leiden tot ongeveer 2.500 extra basisscans (775.000 euro) en 833 (1/3) extra opvolgscans per jaar (217.000 euro). Deze wijziging leidt dus tot een bijkomende kost van ongeveer **1 miljoen euro per jaar**.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden in het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op het personeel van de Vlaamse Overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er werden in het ontwerpbesluit geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de lokale en provinciale besturen.

5. VERDER TRAJECT

Na de definitieve goedkeuring moet het besluit in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende diverse bepalingen inzake energie en klimaat;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, ermee te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Hans BONTE

Bijlagen

1. Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering;
2. Het advies van de Raad van State nr. 79.195/1.